

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ. ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА

Шифр та назва спеціальності

292 – Міжнародні економічні відносини

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Освітня програма

Міжнародні економічні відносини
(з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)

Кафедра

Економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Профільна підготовка

Семестр

1

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Посохов Ігор Михайлович

Igor.Posokhov@khp.edu.ua

Доктор економічних наук, професор кафедри НТУ «ХПІ»

Автор понад 280 наукових та навчально-методичних публікацій. Провідний лектор з дисциплін: «Міжнародні економічні відносини», «Управління ризиками транснаціональних корпорацій», «Ціноутворення на світових товарних ринках», «Вступ до спеціальності Міжнародні економічні відносини. Ознайомча практика», «Міжнародна економічна інтеграція» (обов'язкові), «Основи міжнародного менеджменту та маркетингу», «Конкурентоспроможність та імідж фірми на міжнародних ринках», «Стратегія міжнародного інвестування» (вибіркові), «Обґрунтування та оптимізація економічних ризиків в діяльності промислових підприємств» (Phd),

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин на основі вивчення закономірностей взаємодії національних економік та міжнародних економічних організацій у сферах міжнародного обміну товарами, руху факторів виробництва та формування міжнародної економічної політики держав в сучасних умовах глобалізації.

Мета та цілі дисципліни

ознайомити з історією та досягненнями університету, факультету та випускаючої кафедри; інформування студентів про порядок організації навчального процесу в НТУ «ХПІ», ознайомити з можливостями студентів НТУ «ХПІ» щодо реалізації власної освітньої та науково-дослідницької діяльності; надання інформації щодо можливості участі студентів у міжнародних проектах, організації побуту, відпочинку, участі у спортивних та культурно-масових заходах;

сформувати у студентів основні поняття і терміни, що стосуються спеціальності;

забезпечити професійну підготовку студентів за ОП Міжнародні економічні відносини і сформувати у майбутніх фахівців систему спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин на основі вивчення закономірностей взаємодії національних економік та міжнародних економічних організацій у сферах міжнародного обміну товарами, руху факторів виробництва та формування міжнародної економічної політики держав в сучасних умовах глобалізації.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Реферат. Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/ дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

СК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

СК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

Результати навчання

РН4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

РН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

РН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

РН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

РН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 годин (3 кредитів ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: «Економічна теорія», «Правознавство» «Економічна інформатика».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проєктний підхід до навчання, ігрові методи. Навчальні матеріали доступні студентам на сайті кафедри та в системі дистанційного навчання (для заочної форми навчання).

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

- Тема 1. Вища професійна освіта в Україні і за кордоном. НТУ «ХПІ»
- Тема 2. Організація освітнього процесу в НТУ «ХПІ»
- Тема 3. Інформаційні та бібліотечні ресурси НТУ «ХПІ»
- Тема 4. Контрольні заходи. Організація та проведення звітностей в НТУ «ХПІ»
- Тема 5. Методичні рекомендації щодо роботи студентів під час навчання
- Тема 6. Соціально-правовий захист студента
- Тема 7. Професійне становлення здобувана вищої освіти. Еволюція характеру і змісту інженерної діяльності
- Тема 8. Основні питання зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини»
- Тема 9. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства.
- Тема 10. Міжнародні торговельні відносини.
- Тема 11. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва.
- Тема 12. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво.
- Тема 13. Міжнародна міграція робочої сили.
- Тема 14. Світова валютна система.
- Тема 15. Міжнародні валютно-фінансові відносини.
- Тема 16. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків.

Теми практичних занять

- Тема 1. Вища професійна освіта в Україні і за кордоном. НТУ «ХПІ»
- Тема 2. Організація освітнього процесу в НТУ «ХПІ»
- Тема 3. Інформаційні та бібліотечні ресурси НТУ «ХПІ»
- Тема 4. Контрольні заходи. Організація та проведення звітностей в НТУ «ХПІ»
- Тема 5. Методичні рекомендації щодо роботи студентів під час навчання
- Тема 6. Соціально-правовий захист студента
- Тема 7. Професійне становлення здобувана вищої освіти. Еволюція характеру і змісту інженерної діяльності
- Тема 8. Основні питання зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини»
- Тема 9. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства.
- Тема 10. Міжнародні торговельні відносини.
- Тема 11. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва.
- Тема 12. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво.
- Тема 13. Міжнародна міграція робочої сили.
- Тема 14. Світова валютна система.
- Тема 15. Міжнародні валютно-фінансові відносини.
- Тема 16. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Дисципліна передбачає виконання реферату та на кожен тему освітнього компоненту передбачено години на самостійну роботу здобувачів вищої освіти.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Міжнародні економічні відносини: бакалаврський курс, частина I: навч. посібник / І.М.Посохов, В.Г.Дюжев, В.О.Черепанова та ін. - Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2018. - 606 с.: іл. (авторський внесок 250 с., редакція, розділ 1, 4, 6, 8). (Гриф вченої ради НТУ «ХПІ»).
2. Міжнародні економічні відносини: бакалаврський курс, частина II: Том I: навч. посібник / І.М. Посохов, В.Г. Дюжев, В.О. Черепанова та ін. - Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2019. - 762 с.: іл. (авторський внесок редакція, 162 с., розділ 1,3). (Гриф вченої ради НТУ «ХПІ»).
3. Міжнародні економічні відносини: бакалаврський курс, частина II: Том II: навч. посібник / І.М. Посохов, В.Г.Дюжев, В.О.Черепанова та ін. - Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2020. - 702 с.: іл. (авторський внесок редакція, 48 с., розділ 6). (Гриф вченої ради НТУ «ХПІ»).
4. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство: кол. монографія / За ред. І.М. Посохова, П.Г. Перерви, О.Д. Матросова, В.Г. Дюжева, В.О. Матросової. - Харків : НТУ «ХПІ», 2016. - 450 с. (Гриф вченої ради НТУ «ХПІ»).
5. Посохов І.М. Управління підприємницькою діяльністю: магістерський курс: Навчальний посібник. / І.М. Посохов; За ред. Перерви П.Г. доц. Пантелєєв М. С. - Харків : НТУ «ХПІ», 2019. - 1100 (103) с. (автором підготовлено розділ 6 Європейська економічна інтеграція та інноваційна політика ЄС - 103 с.).
6. Посохов І.М. Місце інноваційного потенціалу у міжнародних економічних відносинах / І.М. Посохов, І.О. Новік, О.М. Синіговець // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент», Розділ Світове господарство і міжнародні економічні відносини. - 2019. - Вип. 38. - С. 4-12. (фахове видання).
7. Посохов І.М. Зовнішній борг України: перспективи розвитку та методи управління // І.М. Посохов, А.Р. Лаврук // Економічний потенціал країни: наукові підходи та практика реалізації: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 2 березня 2019 р.) / відп. за випуск д.е.н., проф. С. О. Якубовський. - Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2019. - 132 с.
8. Посохов І. М. Реінженіринг у міжнародному бізнесі / І. М. Посохов, С. Ю. Лукіна // Вісник Національного технічного університету "ХПІ" (економічні науки) = Bulletin of the National Technical University "KhPI" (economic sciences) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2023. – № 3. – С. 3-7. <http://es.khpi.edu.ua/article/view/282891>
9. Посохов І. М. Гонконг, Сінгапур, Україна – генезис міжнародних фінансових центрів, перспектива розвитку України / І. М. Посохов, І. О. Новік // Вісник Національного технічного університету "ХПІ" (економічні науки) = Bulletin of the National Technical University "KhPI" (economic sciences) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2022. – № 2. – С. 7-10.
10. Лошенюк О. В. Сучасні стратегії в міжнародному маркетингу / О. В. Лошенюк, Л. В. Галан, І. М. Посохов // Вчені записки університету "КРОК" : зб. наук. пр. – Київ : УЕП "КРОК", 2022. – Вип. 2 (66). – С. 123-131.
11. Посохов І.М., Черепанова В.О., Подрез О.І. Міжнародні фінанси - інструмент сталого розвитку Укрзалізниці Міжнародна транспортна інфраструктура, індустриальні центри та корпоративна логістика : тези доп. міжнар. наук.-техн. конф., 14-16 травня 2019 р. - Харків : УкрДУЗТ, 2019. - С. 425-427.
12. Posokhov I. The problem of Ukraine's external debt and ways to overcome it / I. Posokhov, A. Kolesnyk // Eastern European Conference of Management and Economics : proc. of the 1st Intern. Sci. Conf., May 24, 2019. - Ljubljana, Slovenia : Ljubljana School of Business, 2019. - P. 341-343.
13. Posokhov I. Investment risks in the global real estate market / I. Posokhov, A. Potkalo, C. Pokryshko // Eastern European Conference of Management and Economics : proc. of the 1st Intern. Sci. Conf., May 24, 2019. - Ljubljana, Slovenia : Ljubljana School of Business, 2019. - P. 360-362.
14. Посохов І.М., Золенко В. Роль фінансової глобалізації у розвитку світового фінансового ринку / XXIV Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки в контексті інтеграції України в Європейський науково-інноваційний простір» 19 - 21 червня 2019 р. (Одеса: Одеський національний політехнічний університет). - С. 86-88.
15. Posokhov I. M. Digital assets and crypto currencies in the context of international economic relations and risk management / I. M. Posokhov, L. P. Garnyk // Діджиталізація сучасної системи міжнародних економічних відносин = Digitalization of modern system of international economic relations : тези доп.

Міжнар. наук.-практ. конф., 21 листопада 2019 р. - Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2019. - С. 69-71.

16. Посохов І.М., Черепанова В.О., Подрез О.І. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності розвинутих країн світу та України: Проблеми та шляхи вирішення. / Економіка, облік, фінанси та право: аналіз та перспективи розвитку: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (24 жовтня 2019 року): у 7 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч.2.59 с. (С. 37-38).

17. Posokhov I.M., Cherpizhko, E.V., Haevskaya V.A. Management of Enterprise Competitiveness Based on the Evolutionary-Institutional Approach / Smart Technologies and Innovations in Design for Control of Technological Processes and Objects: Economy and Production, Springer Nature Switzerland AG, 2019. - Volume 139. (Web of Science, Scopus).

18. Управління конкурентоспроможністю промислових підприємств в умовах невизначеності : монографія / І. М. Посохов [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Іванченко І. С., 2022. – 252 с. (*Гриф вченої ради НТУ «ХПІ»*).

19. Посохов І. М. Креативне підприємництво та креативні індустрії в міжнародній комерції / С. В. Сусліков, Посохов І. М. [та ін.] // Право, інтелектуальна власність, креативні індустрії: сучасний вимір і подальші перспективи : матеріали 5-ї Всеукр. наук.-практ. конф., 19 травня 2023 р. / заг. ред. А. С. Штефан. – Київ : Інтерсервіс, 2023. – С. 142-145.

20. Посохов І. М. Зона вільної торгівлі України та ЄС: сучасні результати та перспективи розвитку / І. М. Посохов // Угода про асоціацію з ЄС як інструмент забезпечення стійкості економіки України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 листопада 2021 р. : у 2-х ч. Ч. 1 = Association agreement with the EU as a resilience tool for Ukrainian economy : proc. of the intern. sci. and practical conf., November 25-26, 2021. : in 2 vol. Vol. 1. – Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2021. – С. 32-35.

21. Посохов І. М. Показник якості як основоположний елемент рівня конкуренції в міжнародній торгівлі / І. М. Посохов, О. В. Петриченко // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : тези доп. 30-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2022, [19-21 жовтня 2022 р.] / ред. Є. І. Сокол. – Харків : НТУ "ХПІ", 2022. – С. 593.

22. Посохов І. М. Міжнародний поділ праці в умовах європейської економічної інтеграції [Електронний ресурс] / І. М. Посохов, Д. Д. Похвалітова // Міжнародні економічні відносини. Сталий розвиток України в умовах глобалізації та Європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність. ФЕНІКС-2022 : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 31 травня 2022 р. = International economic relations: sustainable development of Ukraine in the context of globalization and European economic integration: problems, prospects, efficiency. PHOENIX-2022 : materials of the Intern. sci.-practic. conf., May 31, 2022 / ред. кол.: І. М. Посохов [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2022. – С. 35-38.

23. Посохов І.М., Рябко М.Є. Проблеми участі України в міжнародній торгівлі послугами. Світ наукових досліджень: матеріали міжнародної мультидисциплінарної наукової конференції. Випуск 15. (19-20 грудня 2022 року). Тернопіль: ГО «Наукова спільнота», Wyższej Szkoły Społeczno-Gospodarcza w Przeworsku (м. Пшеворск, ПОЛЬЩА). 2022. С. 48-50. URI: <https://www.economy-confer.com.ua/full-article/4172/>

24. Посохов І.М., Петриченко О.В. БІЗНЕС-АНАЛІТИКА ТА МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ. БІЗНЕС, ІННОВАЦІЇ, МЕНЕДЖМЕНТ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. (8 грудня 2022 року). – Київ : Київський політехнічний університет ім. Сікорського. – 2022. – 292 с. (С. 36-137).

25. Посохов І.М. Рябко М.Є. Вплив глобалізаційних процесів в світі на економіку України. Актуальні питання сучасної економіки : матеріали 15-ї Всеукр. наук. конф. за міжнар. участю, [15 листопада 2023 р.] / відп. ред. О. О. Непочатенко ; Уман. нац. ун-т садівництва. – Умань : УНУС, 2023. – С. 266-268. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/71793>

Додаткова література

1. Posokhov I. Coherence between green industrialization and achieving sustainable development goals on local and global levels: Ukrainian drift / I. Posokhov, L. Garnyk, V. Sherstyuk // Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (31 жовтня 2020 р.). - Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2020. - С. 79-81.
2. Garnyk L., Pererva P., Posokhov I., Shykhaliyeva R. Export opportunities for agrifood industry in Ukraine: key players on Halal certification market // Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 20 листопада 2020). Полтава : РВВ ПДАУ, 2020. С. 104-110.
3. Economic diplomacy in 21st century: trends, horizons and new actors / L. Garnyk [et al.] // Інноваційні інструменти забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад: матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 27 листопада 2020 р., м. Дніпро / заг. ред. І.А. Чикаренко. - Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2020. - С. 330-333.

Інтернет-джерела:

1. <http://www.delukr.cec.eu.int> — офіційний сайт Представництва Європейської Комісії в Україні.
2. http://www.president.gov.ua/topics/prior_eurochoice — офіційне Інтернет представництво Президента України / Європейський вибір.
3. <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua> — офіційний сайт Представництва України при Європейському Союзі.
4. <http://www.imf.org> — офіційний сайт Міжнародного валютного фонду.
5. <http://www.worldbank.org> — офіційний сайт Світового банку.
6. <http://www.un.org> — офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй.
7. <http://www.wto.org> — офіційний сайт Світової організації торгівлі.
8. <http://www.unctad.org> - ООН ЮНКТАД, Доповіді про світовий розвиток.
9. <http://me.kmu.gov.ua> — Міністерство економіки України.
10. <http://www.liga.net> — українське законодавство та правові інформаційні ресурси.
11. <http://www.nau.kiev.ua> — база нормативних актів України.
12. <http://www.ilo.org> — Міжнародна організація праці.
13. <http://www.wto.org> — Світова організація торгівлі.
14. <http://www.unicc.org/unctad> — Конференція ООН з торгівлі та розвитку.
15. <http://www.iccwbo.org> — Міжнародна торгова палата.
16. <http://www.europa.eu.int> — Європейський Союз.
17. <http://www.summit8.gov> — Зустрічі "вісімки".
18. <http://www.oecd.org> — Організація економічного співробітництва та розвитку.
19. <http://www.imf.org> — Міжнародний валютний фонд.
20. <http://www.iie.com> — Інститут міжнародної економіки. Вашингтон.
21. www.rada.kiev.ua - Верховна Рада України
22. www.kmu.gov.ua - Кабінет Міністрів України
23. www.biz-center.ua - Центр зовнішньоекономічних зв'язків України
24. www.wtcmo.ru/bibl/00bibl.htm - Ділова бібліотека центру міжнародної торгівлі
25. <http://korolenko.kharkov.com> - Харківська наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка
26. www.univer.kharkov.ua/mail/library/ - Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді диф. заліку (40%) та поточного оцінювання (60%).

Диф. залік: письмове завдання (2 запитання з теорії + розв'язання задачі) та усна доповідь. *Поточне оцінювання:* 2 онлайн тести та розрахункове завдання (по 20%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

12.09.2023

Завідувач кафедри
Петро ПЕРЕРВА

Гарант ОП
Ігор ПОСОХОВ